

**REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA E AUDITORIT TË PERGJITHSHEM / KANCELARIJA GENERALNOG
REVIZORA/OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL**

Br. dokumenta: 23.1.1-2010-08

**NACRT IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA RADIOTELEVIZIJE
KOSOVA ZA GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2010
GODINE**

Priština, Maj 2011 godine

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
I. Uvod.....	5
II. Mišljenje revizije	6
III. Stanje preporuke iz prethodnih godina	6
IV. Potrošeni Budžet u poređenju sa Odobrenim Budžetom	8
V. Finansijski izveštaji.....	10
V.1 Usklađenost u vezi sa spoljnim izveštavanjem	10
V.2 Kvalitet informacija	10
VI. Izvršenje Budžeta.....	10
VI.1 Prihodi.....	10
VI.2 Troškovi	12
VI.3 Subvencije transferi	15
VI.4 Imovina i Dugovi	15
VII. Kontrola o upravljanju	18
VII.1 Sistem Unutrašnje Kontrole	18
VII.2 Unutrašnja Revizija.....	18
VIII.Opšti zaključak o Menadžmentu RTK.....	20
Dodatak I. Komentari RTK i odgovori KGR.....	21
Dodatak II. Razne vrste Mišljenja revizije	22

Lista skraćenica

BK	Budžet Kosova
EO	Ekonomski Operator
GFI	Godišnji Finansijski Izveštaji
GR	Generalni Revizor
KGR	Kancelarija Generalnog Revizora
MOVIR	Međunarodna Organizacija Vrhovnih Institucija Revizije (INTOSAI)
MSFU	Međunarodni Standardi Finansijskog upravljanja
MSR	Međunarodni Standardi Računovodstva
RKJN	Regulativna Komisija Javne za Nabavke
RTK	Radio Televizija Kosova
UR	Unutrašnja Revizija
VIR	Vrhovne Institucije Revizije
ZJN	Zakon Br. 02/L-99 o Javnim Nabavkama promenjen i dopunjen datuma 8 Februar 2007. Uključujući novi zakon Br. 03/L-241 na MSRzi od 01. Decembra 2010 godine
ZUJFO	Zakon 03/L-48 o Upravljanju Javnih Finansija i Odgovornosti

Opšti sažetak

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) je izvršila Reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI) Radio Televizije Kosova (RTK) za godinu završenu sa 31 decembrom 2010.

Naša Revizija je izvršena u skladu sa međunarodnim standardima pripremljenih od strane INTOSAI (MOVIR) i uključila je testiranja i procedure za koje smo smatrali da su potrebne za davanje jednog mišljenja o finansijskim izveštajima.

Prema našem mišljenju, glavni finansijski izveštaji sa svih materijalnih gledišta prikazuju pravo i istinito.

Želeli bismo da vam skrenemo pažnju na činjenicu da otkriveni Izveštaji nisu jasni i da nekoliko stavki nisu u skladu sa ostalim finansijskim izveštajima.

(ISSAI 400: Nekvalifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja)

Naša revizija je identifikovala slabosti na nekoliko polja finansijskog upravljanja, opisanih u ovom izveštaju.

Sa ciljem poboljšanja funkcionisanja sistema finansijskog upravljanja i unutrašnjih kontrola, mi preporučujemo odbor RTK da osigura pregled postojećih unutrašnjih sistema kontrole. Razlog za nedostatak sprovođenja treba da se analizira i prikladne administrativne mere da se preduzmu. Treba da se osnuje prikladno okruženje unutrašnje kontrole.

Radeći to, mi vam preporučujemo fokusiranje na:

- Propisno komercijalno upravljanje i nadgledanje;
- Transparentno upravljanja nabavki u skladu sa sprovodljivim pravnim okvirom;
- Razvijanje registracije vremena i izračunavanje plata na osnovu Unutrašnje Uredbe;
- Jačanje spoljnog izveštavanja;
- Osnivanje Komisije Revizije kao i osiguranje funkcionisanja Unutrašnje Revizije; i
- Adresiranje preporuka revizije na organizovaniji način.

Menadžment RTK je prihvatala naše nalaze i zaključke prikazanih na GFI za 2010 godinu i privrženi su da naprave sva zalaganja radi adresiranja pruženih preporuka.

I. Uvod

Ova revizija se tiče GFI RTK za godinu koja se završila 31. Decembrom 2010.

Obaveza je RTK da priprema finansijske prikaze i finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva (MSR) i Finansijskim Izveštavanjem na osnovu načela Naraslih Troškova (akrualnog) Računovodstva.

Revizija regularnosti se definiše kao overavanje finansijskog računovodstva, uključujući i istraživanje i procenu GFI i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o tome:

- Dali finansijski izveštaji pružaju jedno pravilno i istinito stanje računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Dali su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa Zakonima i Uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu iz revizije ili se odnose na nju.

Mi smo prvo izvršili privremenu reviziju RTK. Tokom te faze revizije, mi smo se fokusirali pretežno na adresiranje preporuka od strane RTK kao i na kvalitet upravljanja i finansijskog izveštavanja. U vezi sa time mi smo pružili savete za menadžment RTK kroz memorandum revizije dostavljenim u Decembru 2010 godine.

Sa namerom ispunjenja naše odgovornosti za reviziju RTK, mi smo preduzeli aktivnosti kao u nastavku:

- Pregledali smo GFI RTK u odnosu na odobreni budžet za 2010 godinu;
- Odredili smo dali GFI RTK su pripremljeni u skladu sa MSFU “Međunarodni Standardi Finansijskog Izveštavanja”;
- Odredili smo nivoe materijalnosti prihoda i troškova, kao prag za olakšavanje određivanja mišljenja koje se treba pružiti o GFI;
- Sproveli smo jednu kombinaciju uzimanja uzoraka prema našem sudu i prema slučaju, tokom odabiranja transakcija za testiranje;
- Obavili smo sveobuhvatna supstancijalna testiranja o finansijskim transakcijama;
- Oslonili smo se na jednu vrstu kombinacija intervjua, analitičkih pregleda, pregleda dokumenata i fizičkog overavanja da bi ocenili validnost i regularnost finansijskih transakcija; i
- Ocenili smo kvalitet rada Jedinice Unutrašnje Revizije RTK.

U ovom izveštaju mi smo rezimirali reviziju ove godine i pružamo jedno formalno mišljenje o GFI za 2010 godinu.

U vezi sa našim mišljenjem revizije KP, međunarodni standardi određuju specifične kriterije koji uređuju vrstu mišljenja koje može da se pruža.

II. Mišljenje revizije

Prema našem mišljenju, glavni finansijski izveštaji sa svih materijalnih gledišta prikazuju pravo i istinito.

Želeli bismo da vam skrenemo pažnju na činjenicu da otkriveni Izveštaji nisu jasni i da nekoliko stavki nisu u skladu sa ostalim finansijskim izveštajima.

(ISSAI 400: Nekvalifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja)

III. Stanje preporuke iz prethodnih godina

Prošle godine nad RTK je izvršena revizija od privatne kompanije za reviziju Audit & Konto, koja je pružila jedno nekvalifikovano mišljenje o finansijskim izveštajima RTK za 2009 godinu. Ova kompanija nije pripremila Pismo za Menadžment, zato nije bilo pruženih preporuka za poboljšavanje finansijskog upravljanja RTK.

KGR za istu godinu je izvršila reviziju RTK sa ciljem “Praćenje preporuka KGR pruženih na reviziji finansijskih izveštaja RTK za 2008 godinu”.

Prema ovom izveštaju se primećuje da RTK nije imala zadovoljavajuće adresiranje preporuka. Odbor RTK je otkazala na preduzimanju mera u vezi sa delegiranjem odgovornosti odgovornim licima za adresiranje svih preporuka. Sa naših preporuka, dve su adresirane ; pet su bila na procesu dok jedna nije uopšte adresirana.

Preporuka koja je adresirane:

- Blagovremeno pripremanje godišnjih finansijskih izveštaja i njihovo dostavljanje Skupštini zajedno sa godišnjem izveštajem RTK-a; i
- Preduzimanje daljih mera na pokušaju iznalaženja rešenja sadašnje blokade finansijskog sistema.

Preporuke koje su delimično adresirane ili su u procesu adresiranja su sledeće:

- RTK zajedno sa KEK da naprave jednu analizu dugovanja od pretplata koje je KEK inkasirao od građana u ime RTK-a za period od 2003 do 2009 godine. Akumulirani dug tokom ovog perioda je €38,291,060;

- Iznalaženje rešenja trajnog finansiranja RTK-a, smanjenju razmena Barter, kao i pojačanje procedura vezana za reklame;
- Preporuka vezana za iskustva iz slučaja "Oksigjen Šou" i pojačanje procedura praćenja nastavka dobijenih pouka;
- Popis imovine, njena identifikacija bar-kodovima i njena registracija u imovinskim knjigama; i
- Donošenje statuta i okončanje procesa regrutacije službenika navedenih u izveštaju. Da se vrše potrebna usaglašavanja između Departmana za finansije i Departmana za ljudske resurse. Sve prekovremene radne časove i noćni rad da se registruju i obračunaju od Departmana za ljudske resurse. Da se jedan konačnih plan nabavke dostavlja AJN za odobravanje.

Preporuka koju nisu uspjeli adresirati je:

- Funkcioniranje Unutrašnje Revizije, i stvaranje standardne linije izveštavanja i formiranje Komisije za Reviziju.

Zaključak

Mi izražavamo naše uznemirenje zbog otkazivanja potpunog adresiranja naših preporuka. Otkazivanje u adresiranju naših preporuka, utiče na ponavljanje istih problema kao prethodne godine.

Preporuka 1

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Da Direktor preduzima mere radi adresiranja preporuka na organizovaniji način i da preduzima mere radi njihovog praćenja.

IV. Potrošeni Budžet u poređenju sa Odobrenim Budžetom

Analiza e Troškova na Finansijskim izveštajima u odnosu na Odobreni Plan pokazuje:

Tabela 1: Pregled budžeta i izvršenja

Opis	Završni Budžet 2010	Troškovi 2010	Troškovi 2009
Prihodi sa pretplata	-	-	7,080,276
Prihodi sa Budžeta Kosova	10,464,000	10,464,000	-
Prihodi sa marketinga	1,500,000	1,733,817	2,540,445
Ostali prihodi	100,000	107,345	164,321
I. Ukupni prihodi	12,064,000	12,305,162	9,785,042
Troškovi plata	4,242,000	4,394,943	4,264,454
Troškovi amortizacije	1,694,000	1,396,092	1,409,765
Ukupni troškovi (Program)	4,528,000	5,432,833	5,387,802
Provizija loših dugova			1,826,005
II. Ukupni Troškovi	10,464,000	11,223,869	12,888,025
Operativni Suficit/ Deficit	1,600,000	1,081,293	-3,102,984
Prihodi sa provizija obaveza	-	-	851,966
Neto dobit		1,081,293	-2,251,018

Kao što se primećuje sa tabele glavni prihodi su sa Budžeta Kosova (BK). BK se subvencionirao od RTK do završnog rešavanja u vezi sa stalnim finansiranjem.

RTK nije imao dobro planiranje svojih troškova. Ona je budžetirala samo deo troškova koji se pokrivaju od BK, ali nije planirala deo troškova sa sopstvenih prihoda.

Realizirani prihodi tokom 2010 godine su bili 12,305,162€, što pokazuje povećanje u odnosu na budžet za 241,162€. Ova razlika proističe sa povećanja prihoda sa marketinga u odnosu na budžetiranje za njih.

Ako uporedimo prihode sa marketinga iz 2010 godine sa onima iz 2009 primećujemo pad u iznosu od 806,628€. To je bio rezultat ograničenja od strane NKM na marketingu i pruženih preporuka od strane KGR u prethodnoj godini u vezi sa smanjenjem razmena barter¹.

Sa tabele takođe primećujemo jednu razliku troškova sa provizije loših dugova između 2010 i 2009 godine u vrednosti od 1,826,005€. Razlog za to je da RTK u 2010 godini najveći deo prihoda je realizovao kroz BK. Osim toga, RTK nije izvršila proviziju potraživanja u 2010 godini.

---

¹ Barter – razmena robe ili usluga bez upotrebe novca.

Tabela 2: Izgled Bilansa Stanja

Opis	31 Decembar 2010	31 Decembar 2009
Imovina, postrojenja i oprema	2,475,826	2,769,981
Nematerijalna imovina –Serije	2,577,509	1,871,442
Zalihe potrošnog materijala	38,092	261,728
Potraživanja i ostali računi	1,153,417	1,451,688
Neplaćeni Troškovi	207,184	98,310
Novac i ekvivalenti novca	538,093	124,773
Ukupna imovina	6,990,121	6,577,922
Društveni Kapital	8,224,255	8,224,255
Akumulirani Deficit	-3,258,089	-1,007,071
Suficit/ Deficit godine	1,081,293	-2,251,018
Ukupni ekvitet	6,047,459	4,966,166
Dugoročne obaveze	166,757	266,265
Potraživanja i ostali računi	673,178	1,266,528
Naplativi porezi	102,727	78,963
Ukupne obaveze	942,662	1,611,756
Ukupni ekvitet i obaveze	6,990,121	6,577,922

Sa bilansa stanja se primećuje da RTK u 2010 godini u poređenju sa 2009 je bila sa pozitivnim rezultatom. To je bio rezultat finansiranja od strane BK i ne izvršenja provizije potraživanja.

Zaključak

Ako budemo gledali kao celinu GFI RTK primećuje se da je bilo dobrog izvršenja budžeta. Slabosti su primećeni posebno kod budžeta troškova sa sopstvenih prihoda.

Preporuka 2

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Dobro planiranje u vezi sa svojim prihodima i troškovima, posebno u vezi sa sopstvenim prihodima.

V. Finansijski izveštaji

V.1 Usklađenost u vezi sa spoljnim izveštavanjem

Na osnovu zakonskih zahteva izveštavanja RTK, mi smo identifikovali sledeće tačke:

- Finansijski izveštaji su potpisani od strane Menadžmenta i Finansijskog Direktora;
- Finansijski izveštaji su potpisani i dostavljeni unutar vremenskog okvira datumom 31/03/2011; i
- RTK je pripremio i dostavio redovne tromesečne izveštaje pri MPF tokom 2010 godine na osnovu Sporazuma o Subvencionisanju.

V.2 Kvalitet informacija

Netačnosti u nastavku su korigovane od strane Menadžmenta i mi ih izveštavamo u skladu sa ISSAI 1260:

- Pregled otkrivanja nije bio jasan. Ona na nekoliko stavki ne korespondira sa podacima na pregledu bilansa stanja.

Zaključak

Pregled otkrivanja treba da otkrije stavke sa materijalnim uticajem na druge finansijske izveštaje.

Preporuka 3

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Pregled finansijskih otkrivanja da bude jasan i da otkrije stavke koje imaju uticaja.

VI. Izvršenje Budžeta

VI.1 Prihodi

Tokom 2010 godine RTK je subvencionisana od strane Skupštine u iznosu od 10,464,000€. RTK je upotrebila ova sredstva za izvršenje njenih ukupnih aktivnosti.

Osim gore pomenutih prihoda, RTK je realizirala sopstvene prihode u vrednosti od 1,813,756€. Od njih, 1,260,379€ su prihodi sa sponzorstva, 473,438€ su sa marketinga, dok 107,345 € drugi prihodi, kao što su: prihodi sa postavljanja antena, kirija, prenosi itd.

Mi smo testirali sopstvene prihode sa svih kategorija, sa posebnim naglaskom na prihode sa sponzorstva i marketinga. Takođe smo u detalje testirali 17 uzoraka oslanjajući se na probni bilans pružen od strane RTK. Naša testiranja su otkrila nalaze u nastavku:

Pozicija službenika prihoda se upravlja od menadžera finansijske operative

Tokom revizije prihoda identifikovano je da trenutno pozicija službenika za prihode vrši menadžer finansijske operative. Ispunjenje ove pozicije je bila preporuka KGR, ali još uvek nije stigla da se adresira.

Nedovoljna kontrola na evidentiranju i nadgledanju prihoda sa marketinga

Na TV emisijama: “Ko će biti Milioner” i “Oxygen O2” mi smo identifikovali da nema dovoljne kontrole na evidentiranju prihoda od marketinga. Izveštaji koji su primljeni od strane CMB (agent) za ove emisije dužina izračunate reklame ne korespondira sa realnom dužinom reklame.

Na nekoliko Tv emisija dužina komercijalnih reklama je duža od ugovorenih a u nekim slučajevima one su kraće od ugovorenih. Ako izračunamo prekoračenja ugovora.

Na Tv emisiji “Ko će biti Milioner” mi smo testirali četiri emisije (jedan u mesecu februar i tri u mesecu decembar). Razlika između njih je 129 sekundi; RTK je fakturisana više za 2,469€.

Tv Emisija “Pa Rrotulla” iz datuma 6 februar je fakturisan više od strane CMB; za 24 sekundi ili 111€.

Ne pridržavanje uslova ugovora

Mi smo testirali emisije “Oxygen O2” i “Pa rrotulla” i primetili smo da je bilo prekoračenja prostora za reklame.

Emisija “Oxygen O2” prema sporazumu je imala dozvoljenih 5 minuta prostora za reklame. Mi smo testirali osam emisija (četiri za mesec februar i četiri za mesec decembar). U mesecu februar je prostor za reklame bio duži za 200 sekundi ili 1,044€, dok za mesec decembar su bili duži za 512 sekundi ili 2,600€.

Emisija “Pa Rrotulla” prema sporazumu je imala dozvoljenih 8 minuta prostora za reklame. Mi smo testirali četiri emisija za mesec februar i primetili smo duže vreme za 160 sekundi ili 740€.

U totalu prekoračenja reklamnog prostora nije bilo, pošto u nekoliko meseci upotreba ovog prostora je bilo ispod izračunatog sporazuma.

Zaključak

Prikazane slabosti nas navode na zaključak da RTK nije pridodao važnost upravljanju i izveštavanju prihoda. Nije bilo dobrog nadgledanja reklama.

Preporuka 4

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Funkcionalne kontrole nadgledanja i izveštavanja prihoda, posebno prihoda sa marketinga.

VI.2 Troškovi

2.1 Kupovine kroz nabavke

RTK za 2010 godinu je planirala troškove kroz nabavke u vrednosti od 2,749,028€. Od njih je realizirala 3,323,648€ što znači da je potrošeno više od planiranog za 21%. Ovo tejkalim je nastao pretežno zbog ne predviđanja na vreme “Kupovinu audiovizuelnih dela”.

U okviru ovih troškova mi smo testirali ukupno 10 uzoraka (3 uzoraka sa kategorije kapitalnih investicija dok sedam sa kategorije robe i usluga). Naša testiranja suotkrila sledeće nalaze:

Nedostatak identifikacije nepravilnosti od komisije za ocenjivanje

Kod predmeta “Snabdevanje Kasetama” su primećene nepravilnosti tokom procedura nabavki. Vlasnici dva jeftinija EO se sumnja da su bili u porodičnoj vezi. To je primećeno sa dokaza o isplati električne energije i od istog prezimena. Oba ponuđača su pružili isti račun iako prema njihovoj dokumentaciji su imali razne adrese biznisa. Komisija za ocenjivanje i Službenik Nabavki nisu to primetili i kvalifikovali su oba EO kao odgovorne. Šta više, EO sa najnižom cenom se povukao da bi ostavio mogućnost drugom EO da dobije ugovor. Kao posledica toga, RTK je isplatila veću cenu za iznos od 9,878€.

Objavljivanje dobitnika u nedostatku tri odgovorna operatora

Tokom revizije predmeta “Kompjuteri i delovi za kompjutere”, komisija za ocenjivanje i službenik za nabavke je ocenila kao odgovornim četiri EO. Mi smo primetili da dvoje njih nisu ispunili administrativne kriterije da bi se kvalifikovali kao odgovorni. Oni su dostavili isti račun za struju. Šta više, dostavljeni dokazi za isplatu poreza (uverenje od PAK) i uverenje Privrednog Suda EO ne korespondiraju sa zahtevanim periodom.

Ponuda se ne usklađuje sa ugovorom za “Umetničke Filmove”

Tokom revizije je primećeno neusklađenost između ponude i ugovora. Prema ponudi EO paket sadrži 136 filmova, dok na potpisanom ugovoru rezultiraju 140 filmova. Razlika je bila za četiri filmova. Vrednost jednog filma je bio 550€, dok za četiri je bila 2,200€. Mi smo takođe primetili da RTK nije imala službeni izveštaj za primanje filmova.

Zaključak

Procedure nabavki nisu se izvršile u potpunosti sa sprovodljivim pravnim okvirom. To je primećeno od faze ocenjivanja pa do izvršenja ugovora.

Ove nepravilnosti dovode u pitanje pružanje ugovorenih roba i usluga. Zato, kao posledica toga dovodi se u opasnost i realizacija ciljeva RTK.

Preporuka 5

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Da Direktor pravi analize sadašnjih procedura nabavki i unutrašnjih kontrola. Na osnovu toga novi priručnik o nabavkama treba da se pripremi i dostavi od strane Odbora za usvajanje; i
- Primanje robe i usluga od strane komisije za primanje, kao i potpisivanje tih izveštaja od iste komisije.

2.2 Ostale kupovine

Na kategoriji ostalih kupovina su uključena sve ostale kupovine za robu i usluge koje nisu išle kroz procedure nabavki. Na ovoj kategoriji mi smo testirali ukupno pet uzoraka. Naša testiranja su otkrila sledeće nalaze:

Odstupanje od ugovorenog vremena emisija sa realnim vremenom

Sa testiranje sedam izvršenih emisija "Super Gogo", prema ugovoru jedna emisija treba da traje 30 minuta, znači vreme za realizaciju sedam emisija treba da bude 210 minuta. Ali, realno vreme za sedam emisija je rezultirala sa 184 minuta, sa vremenskom razlikom od 26 minuta. Kao posledica toga, izvršeno je pretplaćivanje ugovora u vrednosti od 3,180€.

Prestup uslova ugovora

U vezi sa Tv Programom "Jeta ne Kosove" identifikovali smo da RTK nije izvršila na vreme obaveze za 10 emisija u vrednosti od 40,000€. Vremenski rok za isplatu prema ugovoru je 15 dana od pravljenja emisije.

Ne izvršenje obaveza na vreme može rezultirati sa gubitkom poverenja RTK nad njenim klijentima.

Zaključak

Troškovi nisu upravljani u skladu sa ugovorima. Tokom procesa isplata nisu dobro analizirane realizacije emisija u odnosu na ugovore.

Preporuka 6

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Da Direktor preduzima mere da su isplate izvršene u skladu sa ugovorima da bi ustanovila i sačuvala reputaciju u RTK kao poslovnog partnera.

2.3 Nadoknađivanja (plate i dnevnice)

Troškovi plata za 2010 godinu su bili u vrednosti od 4,394,943€. Srednji broj radnika tokom tog perioda je bio 670. Mi smo testirali 13 dosijea osoblja. Naša testiranja su otkrila nalaze kao u nastavku:

RTK nije stigao da ispuni sve radne pozicije

Tokom testiranja osoblja primetili smo da pozicija Menadžera Nabavki nije ispunjen za oko tri godine. Sprovođenje ove pozicije od strane vršilaca dužnosti menadžera nabavki za ovaj period je u suprotnosti sa sprovodljivim zakonima i sa najboljim praksama.

Ne poštovanje procedura regrutacije

Kod dva ispitana dosijea nisu poštovane procedure regrutacije, odnosno su primljeni kandidati bez formiranja panela za ocenjivanje.

Nedostaci na evidentiranju dolazaka i odlazaka sa posla

Prema uredbi o radnom vremenu i evidentiranju prisutnosti na radnom mestu zaposlenih obavezno je evidentiranje dolaska i odlaska sa posla. To je osnova za izračunavanje plate, koja se izračunava na osnovu realiziranih časova.

Naša testiranja pokazuju da uprkos mnogim nedostacima, sve plate zaposlenih su davane potpune. Isti slučaj je i sa noćnim časovima, gde na nekoliko slučajeva nisu realni.

Isplate bez važećeg ugovora

Da jedan ugovor bude važeći on treba da se potpisuje od obe strane: radnika i poslodavca. Na osnovu izvršenih testiranja su identifikovani nekoliko slučajeva kada su radnici isplaćeni bez važećih ugovora (ne potpisane). Razlog za ne potpisivanje ugovora pretežno su pokazane od strane radnika. RTK treba da reši ove probleme pošto one mogu da utiču i na njihovu performansu.

Zaključak

RTK nije uspostavila funkcionalne kontrole na ovaj Departman. Procedure regrutacije osoblja nisu bile transparentne.

Nije bilo dobrog pokrivanja za troškove plata pošto nedostaju evidencije dolaska na posao. Takođe postoje nezadovoljstva radnika koji nisu potpisali njihove ugovore i to može da utiče i na njihovoj performansi na posao.

Preporuka 7

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Dopunu svih slobodnih pozicija da bi bilo dobrih podela zadataka i odgovornosti; i
- Potpisivanje svih ugovora od zaposlenih od strane zaposlenih i Menadžmenta RTK.

VI.3 Subvencije transferi

RTK nakon prekida sporazuma sa KEK-om još uvek nije rešio pitanje finansiranja. Zato se radi izbliza sa svim odgovornim organima na pronalaženju održivog finansiranja.

Za pokrivanje njenih troškova, RTK tokom 2010 godine je subvencionisana od strane MPF u iznosu od 10,464,000€.

VI.4 Imovina i Dugovi

4.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Spisak imovine RTK prikazuje bruto vrednost od 9,158,472€, dok njihova neto vrednost je 2,475,826€.

RTK je kupila imovinu tokom 2010 godine u vrednosti od 282,295€. Naša revizija je pretežno fokusirana na kupljenu imovinu, njihovo registriranje i izveštavanje. Naša testiranja su otkrila sledeće nalaze:

RTK nema odobrene uredbe u vezi sa upravljanjem osnovnih sredstava

Službenik za upravljanje Imovine je pripremio jedan nacrt uredbu o upravljanju imovine, ali ona nije odobrena od strane Odbora Direktora. Nedostatak uredbe je izazvalo loše upravljanje imovinom.

Nepotpune evidencije o imovini

Svakoj imovini treba da se postavi bar-kod radi lakše kontrole i evidencije. RTK je postavila jedan unapređeni softver za inventarizaciju i snabdevanje imovine sa bar-kodovima, ali još uvek nije registrirala svu imovinu. Na modulu imovine RTK je imala evidentiranih 2,319 komada imovine (prema količini), dok od njih su registrirana samo 991 njih ili 43 %.

Najveći deo ne registrirane imovine su one koje se nalaze na zgradi radija, dok kod objekta televizije su u toku završetka registracije.

Nedostatak komisije za ocenjivanje imovine na nivou RTK.

Na osnovu uredbi i međunarodnih standarda, RTK je trebalo da na kraju godine, uporedo komisijama za inventarizaciju da osnuje i jednu komisiju za ocenjivanje imovine. Tokom 2010 godine nije formirana jedna takva komisija. Kao rezultat toga spisak imovine može da bude precenjivana za eventualnu imovinu koja može biti neupotrebljiva. Među razlozima ne formiranja jedne takve komisije je veliko opterećenje RTK na kraju godine.

Imovina nije zadužena na osnovu službenika koji ih imaju na posedovanju

Zaduživanje svakog lica sa imovinom koju koristi je jedna veoma dobra praksa i omogućava veću kontrolu.

Mi smo primetili da sva imovina RTK su na ime opšteg direktora. Ovakvo stanje je nastalo kao posledica nedostatka službenika za Imovinu u prošlosti. U nedostatku odgovornosti od strane zaposlenih mogu se zloupotребiti njegova imovina.

Službenik imovine je sada započeo sa novim procesom inventarizacije i sa postavljanjem novim bar-kodovima, zadužavajući svakog radnika sa imovinom na upotrebi.

Zaključak

RTK nije pridodao potrebnu važnost upravljanju njene imovine. Nije bilo odobrene uredbe za njihovo upravljanje i nije formirala komisije za njihovo ocenjivanje. To može da ima uticaja na prikazivanju njihove prave vrednosti na GFI.

Preporuka 8

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Odobravanje unutrašnje uredbe o upravljanju imovine; i
- Završetak registracije imovine na novi softver, na kojem se prikazuje imovina na osnovu zaposlenih.

4.2 Dugovi

Pregled ne izvršenih obaveza nad snabdevačima na kraju 2010 godine su bili u vrednosti od 673,178€. Ovaj iznos proističe sa obaveza snabdevača unutar i van zemlje. Tokom revizije ove kategorije identifikovali smo sledeće nalaze:

RTK se kažnjava za ne izvršenje obaveza na vreme

Na osnovu ugovora između RTK i EUTELSAT, RTK se obavezuje da na mesečnim osnovama isplati EUTELSAT u vrednosti od 15,200€ za izvršenje usluga satelitskog segmenta. Isplata treba da se izvrši maksimalno 30 dana nakon primanja računa. U slučaju ne izvršenja isplata na vreme, RTK se kažnjava do 10% fakturisanog iznosa.

Tokom testiranja troškova za EUTELSAT, primećeno je da RTK nije isplatio na vreme 6 primljenih računa. Kao posledica toga kažnjena je za 743€.

Osim toga RTK je zakasnila i sa isplatom za “ Programske Usluge iz Kompanije Reuters“. Račun je izdat u oktobru 2010 godine u vrednosti od 6,600€ (sa rokom isplate od 30 dana) i nisu stigli da je isplate tokom ove godine. Ta vrednost je ostala kao obaveza iz ove godine.

Ne isplaćivanje na vreme obaveza može da rezultira novim kaznama za RTK. Stupanje u obavezi bez važećeg ugovora i bez realizacije emisija

RTK je primila jedan račun u vrednosti od 4,000€ za realizaciju četiri emisija “ Pa rrotulla” za mesec decembar 2010. Ovu vrednost je prikazala kao obavezu na njenim registrima računovodstva.

Naša testiranja su otkrila da ugovor za ovu emisiju se završio u novembru 2010 godine. Osim toga, mi smo proverili i programsku šemu i primetili smo da ova emisija nije emitovana.

Nakon našeg nalaza, RTK je vršila ispravku ove obaveze, ali ne isključuje se mogućnost da je bilo i drugih slučajeva.

Zaključak

RTK nije imala funkcionalne kontrole tokom izvršenja isplata. Kao posledica toga, imala je mnoge obaveze na kraju 2010 godine. Za jedan deo njih je platila i kazne. Zato treba da se poveća kontrola nad izvršenjem isplata u skladu sa ugovorima.

Preporuka 9

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Izvršenje isplata sprovodeći sve ugovorene uslove, kako bi se izbegla kažnjavanja.

VII. Kontrola o upravljanju

VII.1 Sistem Unutrašnje Kontrole

Dobar sistem unutrašnje kontrole pomaže svaku budžetsku organizaciju za dostizanje određenih ciljeva na što bolju upotrebu javnog novca, osiguravajući verodostojno finansijsko izveštavanje.

RTK nije uspeo da ima dobru podelu zadataka. Pozicija Menadžera Nabavki za tri godine se upravlja od strane Vršioca dužnosti. Iako je bilo nekoliko konkursa RTK, nije uspela da bira kandidata, uprkos činjenice da na ovim konkursima je aplicirao i pomenuti Vršilac dužnosti.

Slabosti su primećeni i tokom upravljanja i nadgledanja prihoda. Dužina reklama ne odgovara sa ugovorenim.

Nedostatak funkcije kontrole se primećuje i tokom upravljanja troškova kao i evidentiranju imovine.

Zaključak

Na osnovu prikazanih nalaza dolazimo do zaključka da RTK nije uspela da uspostavi jedan funkcionalni sistem unutrašnje kontrole koji bi identifikovao greške i moguće nepravilnosti. Ne ispunjenje pozicija je imalo uticaja i na upravljanju troškova. Dok na upravljanju prihoda nije bilo kontrole tokom nadgledanja reklama.

Preporuka 10

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Da Direktor RTK pripremi plan Delovanja revitalizacije unutrašnjih kontrola unutar RTK, koje će se usvojiti od strane Odbora unutar perioda od tri meseci.

VII.2 Unutrašnja Revizija

Unutrašnji Revizor je napravio jedan godišnji plan revizije za 2010 godinu. Prema ovom planu tokom 2010 godine je predviđeno da se nad ovim poljima izvrši revizija: Nabavke, Administracija i Ljudski Resursi, Finansije i Računovodstvo, Prihodi i Troškovi, Marketing kao i IT.

RTK nije osnovala komisiju revizije

RTK još uvek nije uspela da osniva Komisiju Revizije. U okviru unutrašnje revizije postoji samo jedan revizor. On je napravio jedan godišnji plan revizije za 2010 godinu, ali ovaj plan nije potpisan od strane Odbora RTK.

Ne izvršenje plana od strane Unutrašnjeg Revizora

Unutrašnji Revizor nije stigao ni izbliza da ispuni njegov plan. Tokom ove godine on je izvršio reviziju samo jednog uzorka nabavki. To pokazuje za nemar sa njegove strane.

Zaključak

Iako Unutrašnja revizija je ključni elemenat unutrašnje kontrole RTK joj nije pridodala važnost. Ona nije osnovala komisiju Revizije i nije zahtevala od Unutrašnjeg Revizora da izvrši njen plan.

Preporuka 11

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi:

- Osnivanje Komisije revizije i ispunjenje Departmana revizije sa stručnim osobljem; i
- Da godišnji plan Unutrašnje Revizije se priprema na osnovu ocenjivanja i materijalnosti uključujući i polja sa većim rizikom.

VIII. Opšti zaključak o Menadžmentu RTK

Na osnovu nalaza ovog izveštaja ocenjujemo da RTK nije stigao da stvara jedno funkcionalno okruženje unutrašnje kontrole. Još nisu popunjene sve pozicije sa dovoljnim osobljem, zato u nekoliko slučajeva j nedostajala davanje računa.

Pregled otkrivanja nije bio mnogo jasan i za nekoliko stavki ne korespondira sa drugim finansijskim izveštajima.

Nije bilo dobrog nadgledanja reklama u odnosu na ugovore.

Procedure nabavki nisu izvršene u potpunom skladu sa sprovodljivim pravnim okvirom. Takođe, tokom regrutacije osoblja nije bilo potpune transparentnosti.

Vrednost imovine prikazane na finansijskim izveštajima nije bila verodostojna, pošto nisu izvršili njeno ocenjivanje.

Izvršenje isplata nije uvek urađeno u skladu sa ugovorima.

RTK nije osnovala Komisiju Revizije. Unutrašnja revizija nije bila funkcionalna. Unutrašnji Revizor nije izvršio njegov plan revizije.

Opšta preporuka

Preporučujemo Odbor RTK da obezbedi :

- Pregled postojećeg sistema. Razlog za nedostatak sprovođenja je analizirano i prikladne administrativne mere su preduzete. Dovoljne unutrašnje kontrole okruženja treba da se osnuju.

Dodatak I. Komentari RTK i odgovori KGR

Menadžmentu RTK je pružena mogućnost davanja komentara na nacrt ovog izveštaja. Menadžment RTK je prihvatila naše nalaze i zaključke prikazanih na izveštaju revizije o finansijskim izveštajima za 2010 godinu i nisu dali nikakav komentar.

U nastavku, oni su se obavezali da će napraviti sva zalaganja radi adresiranja pruženih preporuka.

Dodatak II. Razne vrste Mišljenja revizije

(preuzeto od ISSAI 400)

9. Jedno mišljenje revizije normalno je u standardnom obliku, u vezi sa Finansijskim Izjavama uopšte, izbegavajući potrebu za određivanje njene dužine, ali prenoseći po njenoj prirodi jedno opšte značenje kod čitaoca u vezi sa njenim razumevanjem. Priroda ovih reči će se uticati od zakonskog okvira revizije, ali sadržaj mišljenja treba jasno da pokazuje dali je mišljenje nekvalifikovano ili kvalifikovano, ili ako je kvalifikovano u neka određena pitanja ili je protivno mišljenje (paragraf 14), ili jedno odricanje od mišljenja (paragraf 15).

10. **Jedno nekvalifikovano mišljenje** se pruža kada je revizor zadovoljan sa svih materijalnih gledišta da:

- (a) Finansijske Izjave su pripremljene upotrebljavajući priznate politike i osnove računovodstva koje su sprovedene na dosledan način (na postojan način);
- (b) Izjave su u saglasnosti sa statusnim zahtevima i relevantnim uredbama;
- (c) Predstavljen prikaz u Finansijskim Izjavama su u saglasnosti sa saznanjima revizora u vezi sa entitetom pod revizijom; i
- (d) da je adekvatan prikaz svih materijalnih relevantnih pitanja o Finansijskim Izjavama.

11. **Naglašavanje pitanja.** U nekim okolnostima revizor može da smatra da čitaoc ne može da razume na potreban način Finansijske Izjave ako je pažnja skrenuta na neobična ili na važna pitanja. Kao opšte pravilo, revizor kad daje jedno nekvalifikovano mišljenje to se referiše nekom specifičnom gledištu Finansijskih Izjava u njegovom mišljenju u slučaju da se ono može interpretirati pogrešno kao kvalifikovano mišljenje. Sa namerom izbegavanja ovakvog utiska, napomene koje su zamišljene kao: naglašavanje pitanja, se nalaze na odvojenim paragrafima od mišljenja. Ipak, revizor ne treba da upotrebi naglašavanje pitanja da bi poboljšao nedostatak potrebnih otkrivanja na Finansijskim Izjavama ili kao alternativa, zamenjivanje za kvalifikaciju mišljenja.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da izrazi jedno nekvalifikovano mišljenje** kada postoji neka od ovih okolnosti i na sudu revizora, njihov uticaj je materijalan ili može biti takav po Finansijskim Izjavama:

- (a) bilo je ograničenja na delokrugu revizije;
- (b) Revizor smatra da su izjave nekompletne, dezorijentisane ili postoji ne obrazložena podela od priznatih standarda računovodstva; ili
- (c) Postoje nejasnoće koje utiču na Finansijske Izjave.

13. **Kvalifikovano mišljenje.** Tamo gde se revizor ne slaže ili nije siguran za jednu ili više stavki na Finansijskim Izjavama, a koja su materijalna ali nisu suštinske po razumevanju izjava, treba da se pruži jedno kvalifikovano mišljenje. Formulisanje mišljenja normalno

pokazuje zadovoljavajući rezultat nad subjektom pod revizijom, što se tiče preciznih i jezgrovitih izjava, pitanja ne usaglašavanja ili nejasnoća koja rezultiraju sa kvalifikovanim mišljenjem. Pomaže korisnike izjava ako finansijski uticaj nejasnoće ili nesporazuma je određeno od strane Revizora iako to nije uvek praktično ili relevantno.

14. Protivno Mišljenje. Tamo gde Revizor nema mogućnosti da pruža jedno mišljenje o Finansijskim Izjavama u celini, zbog nesporazuma koje su tako suštinske jer miniraju prikazanu poziciju u nastavku da se mišljenje kvalifikuje u određena gledišta neće biti adekvatno, onda se pruža Protivno mišljenje. Formulisanje takvog mišljenja pokazuje da Finansijske Izjave nisu prikazane na pravi način, jasno i na precizan način sva pitanja ne usaglašavanja. Ipak, jedna pomoć da finansijski uticaj na Finansijske Izjave se određuje tamo gde treba i gde je praktično.

15. Odricanje od Mišljenja. Tamo gde Revizor ne može da pruža mišljenje u vezi sa Finansijskim Izjavama, da uzimajući kao celinu zbog nejasnoća ili ograničenja delovanja koje je suštinsko da jedno mišljenje koje je kvalifikovano na određena gledišta neće biti adekvatno, pruža se jedno protivno mišljenje. Formulisanje jednog takvog mišljenja čini jasnim da jedno mišljenje ne može da se pruža, specifikujući na jasan i precizan način sva nejasna pitanja.

16. Postoji zakon da VIR pružaju jedan detaljan izveštaj da bi dopunio mišljenje u okolnostima na kojima je nemoguće da pruže jedno nekvalifikovano mišljenje.